

Evropska unija podvojila floto rescEU za gašenje požarov za poletje 2023

Avtor:
Denis Slavec

Evropski komisar za krizno upravljanje Janez Lenarčič je 30. maja 2023 v govoru ob 10. obletnici odziva EU na izredne razmere napovedal podvojitev flote za gašenje zračnih požarov rescEU za letošnjo sezono požarov v naravi.

GASILSKA FLOTA RESCEU ZA LETO 2023

Rezerva letal za gašenje požarov rescEU, njihovo napotitev omogoča Koordinacijski center za odzivanje na nesreče, vključuje 24 letal in 4 helikopterje iz 10 držav članic EU:

- 2 srednji scooping letali s Hrvaške;
- 2 lahki letali s Cipra;
- 2 helikopterja s Češke;
- 2 srednji letali in 1 helikopter iz Francije;
- 2 lahki letali iz Nemčije;
- 2 srednji letali, 2 lahki letali in 1 helikopter iz Grčije;
- 2 srednji veliki letali in 2 lahki letali iz Italije;
- 2 lahki letali s Portugalske;
- 2 srednje dolgi letali iz Španije;
- 4 lahka letala s Švedske.

Poleg tega bodo Avstrija, Bolgarija, Finska, Francija, Nemčija, Latvija, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija poslale skoraj 450 gasilcev na predpozicije v Francijo, Grčijo in na Portugalsko.

PREVENTIVNI IN NADZORNI UKREPI

Po pozivih ministrov EU in Evropskega parlamenta je Komisija leta 2022 pripravila tudi akcijski načrt za preprečevanje požarov v naravi. Ta teži k izboljšanju upravne zmogljivosti in znanja ter povečanju naložb v ukrepe za preprečevanje požarov v naravi.

Kot del akcijskega načrta za preprečevanje požarov EU uvaja novo metodologijo medsebojnega ocenjevanja požarov v naravi. To novo orodje državam pomaga oceniti njihovo zmogljivost za preprečevanje gozdnih požarov in pripravo nanje ter podpira izmenjavo dobrih praks med evropskimi državami v okviru mehanizma CZ EU.

Poleg tega se ustanavlja podporna skupina centra za usklajevanje požarov v naravi, ki bo omogočila spremljanje in analizo požarov v skorajda realnem času, delovala bo od sredine junija do sredine septembra.

Komisar za krizno upravljanje Janez Lenarčič je dejal: »Požari v naravi so postali vseevropska skrb. Resno prizadenejo življenja, preživetje in okolje. Skupno je bilo v 20 državah članicah EU leta 2022 zabeleženih več pogorelih območij od povprečja. Tveganje za nastanek požarov v naravi se je razširilo na območja, ki še niso bila izpostavljena in segajo daleč izven sredozemske regije. To povečanje požarov v naravi zahteva odločno in hitro ukrepanje tudi na ravni EU. Zahvaljujem se vsem državam, ki sodelujejo pri krepitevi odziva EU v tej sezoni požarov v naravi. Hkrati pozivam države članice, da proti požarom v naravi okrepijo tudi preventivne ukrepe.«

OZADJE

Preprečevanje požarov v naravi terja pripravljenost in primerne odzivne ukrepe, ki morajo biti usklajeni, da se lahko rešujejo življenja in sredstva za preživetje ter zaščitni okolje. Pomembno je sodelovanje izkušenih strokovnjakov za požare v naravi, gasilci morajo biti dobro usposobljeni, potrebno je imeti primerno informacijsko tehnologijo in zadostno količino sredstev za odzivanje.

EU zagotavlja usklajen pristop k preprečevanju, pripravi in odzivanju na požare v naravi, če ti presežejo zmogljivosti posamezne države. V tem primeru lahko država zaprosi za pomoč preko mehanizma CZ EU. Ko je slednji aktiviran, center EU za usklajevanje nujnega odziva organizira in financira pomoč, ki jo nudijo države članice EU ter devet sodelujočih držav preko spontanah ponudb.

Poleg tega je EU ustvarila evropski nabor CZ, s katerim ima takoj na voljo kritično število razpoložljivih zmogljivosti, kar pomeni močnejši in skladnejši skupni odziv.

V nujnih primerih, ki terjajo dodatno pomoč za reševanje življenj, posreduje gasilska rezerva rescEU, tako da zagotovi dodatne zmogljivosti za soočanje z nesrečami v Evropi.

Center za usklajevanje odzivanja v sili spremlja tudi razvoj požarov v naravi ob podpori sistemov za zgodnje opozarjanje, kot je Evropski informacijski sistem za gozdne požare, Copernicus, evropska storitev satelitskega kartiranja v sili, pa dopolnjuje operacije s podrobnimi informacijami iz vesolja.